

**KRONIKA
ODJELA ZA GEOGRAFIJU SVEUČILIŠTA U ZADRU
2014./2015.**

ODVIJANJE NASTAVE U AKADEMSKOJ GODINI 2014./2015.

U dvadeset prvoj akademskoj godini ostvarivanja dvopredmetnog studija geografije (u kombinaciji s drugim predmetom: povijest, sociologija, strani jezik, etnologija i antropologija, filozofija i dr.) od osnivanja akademske godine 1994./1995. te u desetoj godini ostvarivanja jednopredmetnoga studija primjenjene geografije od akademske godine 2005./2006. Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru uspješno je proveo planirani program rada na preddiplomskoj i diplomskoj razini studija. Od akademske godine 2010./2011., u suradnji s Odjelom za povijest Sveučilišta u Zadru, ostvaren je i poslijediplomski znanstveni studij *Jadran – poveznica među kontinentima* koji se uspješno nastavio i u akademskoj godini 2014./2015.

Na Odjelu za geografiju zaposleno je devetnaest stalnih djelatnika u različitim znanstveno-nastavnim zvanjima (tri redovita profesora, tri izvanredna profesora, osam docenata, jedan viši asistent, jedan poslijedoktorand – znanstveni novak, dva asistenta (od čega jedan znanstveni novak) i jedan predavač te jedan vanjski suradnik. Pročelnica Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru bila je doc. dr. sc. Anica Čuka, a zamjenica pročelnice doc. dr. sc. Lena Mirošević. Prof. dr. sc. Josip Faričić od 2011. godine obavlja je dužnost prorektora za organizaciju, ljudske resurse, izdavaštvo i kvalitetu Sveučilišta u Zadru. Prof. dr. sc. Damir Magaš bio je član Senata Sveučilišta u Zadru.

U uredu Odjela za geografiju djeluje tajništvo Odjela za geografiju, a tajnica je Ana Ažić-Potočnjak, dipl. turistički komunikolog.

Nastavni plan i program dodiplomskog i preddiplomskog studija ostvaren je prema sljedećem rasporedu:

Predmet	Broj sati tjedno (ukupno)	Znanstveno-nastavni stupanj	Nastavnici i suradnici u nastavi
A) PREDDIPLOMSKI STUDIJ			
1. GODINA STUDIJA, 1. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Uvod u geografiju I.	2P+1S (45)	red. prof. asistent asistent	dr. sc. D. Magaš A. Blaće, prof. D. Radoš, mag. geogr.
Kartografija I.	2P+1V+2S (75)	izv. prof. doc.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević
Hidrogeografska	2P+1V+2S (75)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Osnove geologije I.	2P+1S (45)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Osnove mineralogije i petrologije	1P+2V (45)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Geoinformatika	1P+2V (45)	izv. prof. viši asistent	dr. sc. J. Faričić dr. sc. B. Vukosav
Biogeografija s ekologijom	1P+1V+1S (45)	doc. (vanj. sur.)	dr. sc. K. Žganec
Terenska nastava	20 sati godišnje	izv. prof. izv. prof.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. M. Surić
1. GODINA STUDIJA, 2. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Uvod u geografiju II.	1P+1S (30)	red. prof. poslijedoktorand asistent	dr. sc. D. Magaš dr. sc. A. Blaće D. Radoš, mag. geogr.
Kartografija II.	1P+2V+1S (60)	red. prof. asistent	dr. sc. J. Faričić S. Šilleg, prof.
Osnove geologije II.	2P+1S (45)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Statističke i grafičke metode u geografiji	3V (45)	izv. prof. viši asistent	dr. sc. S. Mrđen dr. sc. B. Vukosav
Kulturalna geografija	1P+2S (45)	doc.	dr. sc. L. Mirošević

Predmet	Broj sati tjedno (ukupno)	Znanstveno-nastavni stupanj	Nastavnici i suradnici u nastavi
Multimedija geografija	1P+2V (45)	red. prof. asistent	dr. sc. J. Faričić D. Radoš, mag. geogr.
Terenska nastava	20 sati godišnje	red. prof. izv. prof.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. M. Surić
1. GODINA STUDIJA, 1. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Uvod u geografiju I.	2P (30)	red. prof.	dr. sc. D. Magaš
Kartografija I.	2P+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. J. Faričić
Hidrogeografija	2P+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Osnove geologije I.	2P (30)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Osnove mineralogije i petrologije	1P+1V (30)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Biogeografija s ekologijom	1P+1V (30)	doc. (vanj. sur.)	dr. sc. K. Žganec
Geoinformatika	1P+1V (30)	izv. prof. viši asistent	dr. sc. J. Faričić dr. sc. B. Vukosav
Terenska nastava	20 sati godišnje	izv. prof. izv. prof.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. M. Surić
1. GODINA STUDIJA, 2. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Uvod u geografiju II.	2P (30)	red. prof.	dr. sc. D. Magaš
Kartografija II.	2P+1V (45)	red. prof.	dr. sc. J. Faričić
Osnove geologije II.	2P (30)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Statističke i grafičke metode u geografiji	3V (45)	izv. prof. viši asistent	dr. sc. S. Mrđen dr. sc. B. Vukosav
Kulturalna geografija	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. L. Mirošević
Multimedija geografija	1V (30)	red. prof. viši asistent	dr. sc. J. Faričić dr. sc. B. Vukosav
Terenska nastava	20 sati godišnje	red. prof. izv. prof.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. M. Surić
2. GODINA STUDIJA, 3. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Klimatologija	2P+2S+1V (75)	doc. asistent	dr. sc. R. Lončarić D. Radoš, mag. geogr.
Osnove urbane geografije	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Demogeografija I.	2P+1S+1V (60)	izv. prof. asistent	dr. sc. S. Mrđen S. Šiljeg, prof.
Uvod u ekonomsku geografiju	2P+1S (45)	red. prof.	dr. sc. Ž. Šiljković
Pomorska geografija	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Engleski jezik u geografiji I.	2V (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Regionalna geografija Australije i Oceanije	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Regionalna geografija Rusije	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Terenska nastava	30 sati godišnje	doc.	dr. sc. L. Mirošević
2. GODINA STUDIJA, 4. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Demogeografija II.	2P+2S+1V (75)	izv. prof. asistent	dr. sc. S. Mrđen S. Šiljeg, prof.
Geomorfologija	2P+2S+1V (75)	doc.	dr. sc. M. Mamut
Regionalna geografija Azije	2P+1S (45)	doc. asistent	dr. sc. V. Graovac Matassi S. Šiljeg, prof.
Regionalna geografija Afrike	2P+1S (45)	doc. asistent	dr. sc. R. Lončarić S. Šiljeg, prof.
Engleski jezik u geografiji II.	2V (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Industrijska geografija	2P+1S (45)	red. prof.	dr. sc. Ž. Šiljković

Predmet	Broj sati tjedno (ukupno)	Znanstveno-nastavni stupanj	Nastavnici i suradnici u nastavi
Razvoj urbanih sustava u svijetu	2P+2S (60)	doc.	dr. sc. L. Mirošević
Agrarna i ruralna geografija	1P+1S+1V (45)	red. prof.	dr. sc. Ž. Šiljković
Terenska nastava	30 sati godišnje	doc.	dr. sc. L. Mirošević
2. GODINA STUDIJA, 3. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Klimatologija	2P+1V (45)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Osnove urbane geografije	2P (30)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Demogeografija I.	2P+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. S. Mrđen
Uvod u ekonomsku geografiju	2P (30)	red. prof.	dr. sc. Ž. Šiljković
Pomorska geografija	2P (30)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Engleski jezik u geografiji I.	2V (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Regionalna geografija Australije i Oceanije	1P (15)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Regionalna geografija Rusije	1P (15)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Terenska nastava	30 sati godišnje	doc.	dr. sc. L. Mirošević
2. GODINA STUDIJA, 4. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Demogeografija II.	2P+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. S. Mrđen
Geomorfologija	2P+1V (45)	doc.	dr. sc. M. Mamut
Regionalna geografija Azije	2P+1S (45)	doc. asistent	dr. sc. V. Graovac Matassi S. Šiljeg, prof.
Regionalna geografija Afrike	2P (30)	doc. asistent	dr. sc. R. Lončarić S. Šiljeg, prof.
Engleski jezik u geografiji II.	2V (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Industrijska geografija	2P (30)	red. prof.	dr. sc. Ž. Šiljković
Razvoj urbanih sustava u svijetu	2P (30)	doc.	dr. sc. L. Mirošević
Agrarna i ruralna geografija	1P+1V (30)	red. prof.	dr. sc. Ž. Šiljković
Terenska nastava	30 sati godišnje	doc.	dr. sc. L. Mirošević
3. GODINA STUDIJA, 5. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Politička geografija I.	2P+1S (45)	doc. doc.	dr. sc. A. Pejdo dr. sc. A. Šiljeg
Regionalna geografija Hrvatske I.	2P+1S (45)	red. prof. asistent	dr. sc. D. Magaš D. Radoš, mag. geogr.
Regionalna geografija Angloamerike	2P+1S (45)	red. prof. doc.	dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. N. Lončar
Regionalna geografija Europe I.	2P+1S (45)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Turistička geografija	2P+2S (60)	red. prof. viši asis. (vanj. sur.)	dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. J. Brkić Vejmelka
Historijska geografija	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. L. Mirošević
Hrvatsko iseljeništvo	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Suvremeni demografski trendovi	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc.	dr. sc. A. Pejdo
3. GODINA STUDIJA, 6. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Prometna geografija	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Regionalna geografija Hrvatske II.	2P+1S (45)	red. prof. asistent	dr. sc. D. Magaš D. Radoš, mag. geogr.
Politička geografija II.	2P+1S (45)	doc. viši asistent poslijedoktorand	dr. sc. A. Pejdo dr. sc. B. Bukosav dr. sc. A. Blaće

Predmet	Broj sati tjedno (ukupno)	Znanstveno-nastavni stupanj	Nastavnici i suradnici u nastavi
Uvod u znanstveno-istraživački rad	2S (30)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi
Regionalna geografija Europe II.	2P+1S (45)	izv. prof. viši asistent	dr. sc. D. Perica dr. sc. B. Vukosav
Regionalna geografija Latinske Amerike	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. N. Lončar
Geografija obitelji	1P+1S (30)	izv. prof.	dr. sc. S. Mrđen
Geografija prirodnih prijetnji	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. N. Lončar,
Medicinska geografija	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. Nina Lončar
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Završni ispit	1V (15)		Ispitno povjerenstvo
3. GODINA STUDIJA, 5. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Politička geografija I.	2P (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Regionalna geografija Hrvatske I.	2P (30)	red. prof.	dr. sc. D. Magaš
Regionalna geografija Angloamerike	2P+1S (45)	red. prof. doc.	dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. N. Lončar
Regionalna geografija Europe I.	2P+1S (45)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Turistička geografija	2P (30)	red. prof. viši asis. (vanj. sur.)	dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. J. Brkić Vejmelka
Historijska geografija	2P (30)	doc.	dr. sc. L. Mirošević
Hrvatsko iseljeništvo	2P (30)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Suvremeni demografski trendovi	2P (30)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc.	dr. sc. A. Pejdo
3. GODINA STUDIJA, 6. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Prometna geografija	2P (30)	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Regionalna geografija Hrvatske II.	2P (30)	red. prof.	dr. sc. D. Magaš
Politička geografija II.	2P (30)	doc. viši asistent	dr. sc. A. Pejdo dr. sc. B. Vukosav
Uvod u znanstveno-istraživački rad	2S (30)	doc.	dr. sc. V. Graovac
Regionalna geografija Europe II.	2P+1S (45)	izv. prof. viši asistent	dr. sc. D. Perica dr. sc. B. Vukosav
Regionalna geografija Latinske Amerike	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. N. Lončar
Geografija obitelji	1P+1S (30)	izv. prof.	dr. sc. S. Mrđen
Geografija prirodnih prijetnji	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. N. Lončar
Medicinska geografija	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. Nina Lončar
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc.	dr. sc. A. Pejdo
Ispitno povjerenstvo	1V (15)		Ispitno povjerenstvo
B) DIPLOMSKI STUDIJ			
1. GODINA STUDIJA, 1. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
GIScience – znanost o geoprostornim informacijama	1P+3V (60)	doc.	dr. sc. A. Šiljeg
Geoekologija	2P+1S+1V (60)	doc.	dr. sc. M. Mamut
Osnove oceanologije	1P+2S (45)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Digitalna kartografija	1P+2V (60)	doc.	dr. sc. A. Šiljeg
Turistička geografija Hrvatske	1P+2S (45)	red. prof. viši asis. (vanj. sur.)	dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. J. Brkić Vejmelka

Predmet	Broj sati tjedno (ukupno)	Znanstveno-nastavni stupanj	Nastavnici i suradnici u nastavi
Geografski aspekti upravljanja obalnim područjima	1P+2S (45)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi
Antropološka demografija	1P+2S (45)	izv. prof.	dr. sc. S. Mrđen
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc. doc.	dr. sc. A. Šiljeg dr. sc. N. Lončar
1. GODINA STUDIJA, 2. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Geoaspekti regionalizacije i prostornog planiranja	2P+2S (60)	red. prof. doc.	dr. sc. D. Magaš dr. sc. A. Šiljeg
Geografija krša	2P+1S+1V (60)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Odabrana poglavlja iz klimatologije	1P+1S+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. R. Lončarić
Odabrana poglavlja iz geomorfologije	1P+1S+1V (45)	doc.	dr. sc. M. Mamut
Geografija hrvatskih otoka	1P+2S (45)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Geografija Jadrana	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Primjena GIS-a u prostornom planiranju	1P+2V (45)	doc.	dr. sc. A. Šiljeg
Daljinska istraživanja	2P+1V	doc. asistent	dr. sc. A. Šiljeg D. Radoš, mag. geogr.
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc. doc.	dr. sc. A. Šiljeg dr. sc. N. Lončar
1. GODINA STUDIJA, 1. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
GIScience – znanost o geoprostornim informacijama	1P+2V (45)	doc.	dr. sc. A. Šiljeg
Geoekologija	2P+1V (45)	doc.	dr. sc. M. Mamut
Osnove oceanologije	1P+2S (45)	izv. prof.	dr. sc. M. Surić
Digitalna kartografija	1P+2V (60)	doc.	dr. sc. A. Šiljeg
Turistička geografija Hrvatske	1P+2S (45)	red. prof. viši asis. (vanj. sur.)	dr. sc. Ž. Šiljković dr. sc. J. Brkić Vejmelka
Antropološka demografija	1P+2S (45)	izv. prof.	dr. sc. S. Mrđen
Geografski aspekti upravljanja obalnim područjima	1P+2S (45)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc. doc.	dr. sc. A. Šiljeg dr. sc. N. Lončar
1. GODINA STUDIJA, 2. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Geoaspekti regionalizacije i prostornog planiranja	2P+1S (45)	red. prof. doc.	dr. sc. D. Magaš dr. sc. A. Šiljeg
Geografija krša	2P+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Odabrana poglavlja iz klimatologije	1P+1S+1V (45)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Odabrana poglavlja iz geomorfologije	1P+1S+1V (45)	doc.	dr. sc. M. Mamut
Geografija hrvatskih otoka	1P+2S (45)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Geografija Jadrana	2P+1S (45)	doc.	dr. sc. R. Lončarić
Metodika nastave geografije I.	3P+2V (75)	red. prof. predavač	dr. sc. Ž. Šiljković K. Magaš, prof.
Primjena GIS-a u prostornom planiranju	1P+2V (45)	doc.	dr. sc. A. Šiljeg
Daljinska istraživanja	2P+1V	doc. asistent	dr. sc. A. Šiljeg D. Radoš, mag. geogr.
Terenska nastava	20	doc. doc.	dr. sc. A. Šiljeg dr. sc. N. Lončar
2. GODINA STUDIJA, 3. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Metodologija znanstvenoistraživačkog rada u geografiji	1P+2S (45)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi

Predmet	Broj sati tjedno (ukupno)	Znanstveno-nastavni stupanj	Nastavnici i suradnici u nastavi
Diplomski seminar	2S (30)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Stručna praksa	3V (45)	predavač asistent	K. Magaš, prof. S. Šiljeg, prof.
Geografija religija	1P+2S	izv. prof. doc.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević
Odabrana poglavlja iz hidrogeografije	1P+1S+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Geografski aspekti litoralizacije	1P+2S (45)	red. prof. asistent	dr. sc. D. Magaš A. Blaće, prof.
Metodika nastave geografije II.	1P+1S+3V (75)	red. prof. predavač	dr. sc. Ž. Šiljković K. Magaš, prof.
Terenska nastava	40 sati godišnje	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
2. GODINA STUDIJA, 4. SEMESTAR – JEDNOPREDMETNI STUDIJ PRIMIJENJENE GEOGRAFIJE			
Diplomski rad	150		mentor
Terenska nastava	40 sati godišnje	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
2. GODINA STUDIJA, 3. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Metodologija znanstveno-istraživačkog rada u geografiji	1P+1S (30)	doc.	dr. sc. V. Graovac Matassi
Diplomski seminar	2S (30)	doc.	dr. sc. A. Čuka
Metodika nastave geografije II.	1P+1S+3V (75)	red. prof. predavač	dr. sc. Ž. Šiljković K. Magaš, prof.
Geografija religija	1P+2S	izv. prof. doc.	dr. sc. J. Faričić dr. sc. L. Mirošević
Odabrana poglavlja iz hidrogeografije	1P+1S+1V (45)	izv. prof.	dr. sc. D. Perica
Geografski aspekti litoralizacije	1P+2S (45)	red. prof. asistent	dr. sc. D. Magaš A. Blaće, prof.
Terenska nastava	40 sati godišnje	doc.	dr. sc. M. Mamut
2. GODINA STUDIJA, 4. SEMESTAR – DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE			
Diplomski rad	75		mentor
Terenska nastava	40 sati godišnje	izv. prof.	dr. sc. D. Perica

ZNANSTVENI PROJEKTI

U akademskoj godini 2012./2013. na Odjelu za geografiju bila su odobrena dva nova znanstvenoistraživačka projekta koja je financiralo Sveučilište u Zadru, a koja su završila tijekom akademske godine 2014./2015. Projekt *Rekonstrukcija regionalnih paleoklimatskih promjena – zapisi iz siga sjeverne Dalmacije* vodila je izv. prof. dr. sc. Maša Surić, a projekt *Kulturni krajolik kao izvor znanja o organizaciji prostora* doc. dr. sc. Lena Mirošević.

TERENSKA NASTAVA

Prva godina prediplomskog studija geografije

Terenska nastava za studente prve godine prediplomskoga jednopredmetnog i dvopredmetnog studija geografije održana je u tri jednodnevna dijela od 6. do 8. svibnja 2015. Suvoditelji terenske nastave bili su izv. prof. dr. sc. Maša Surić i prof. dr. sc. Josip Faričić.

Prvoga dana terenske nastave studenti su posjetili Hrvatski hidrografski institut u Splitu. U toj ustanovi upoznali su se s procesom prikupljanja, obrade i vizualizacije prostornih podataka relevantnih za pomorsku kartografiju. U organizaciji načelnika Kartografskog odjela HHI-ja Peje Bročića studenti su se putem

izlaganja djelatnika HHI-ja upoznali s radom Hidrografskog, Oceanografskog i Kartografskog odjela te s tiskanjem pomorskih karata. Studenti su razgledali muzejski postav HHI-ja koji prikazuje povijesni razvoj hidrografije i pomorske kartografije. U gradskoj jezgri Splita studentima su održana predavanja o povjesno-geografskom razvoju te urbanogeografskim posebnostima Splita, važnoga društvenoga i gospodarskog središta te najvećega hrvatskog primorskog grada.

Drugi dio terenske nastave održan je na otoku Ugljanu 7. svibnja 2015. Studenti su na profilu od Preka do Sv. Mihovila mogli upoznati prirodnogeografska obilježja te posebnosti prostorne organizacije središnjega dijela otoka Ugljana. Održana su im prigodna predavanja o geomorfološkim značajkama i procesima, klimatskim i vegetacijskim obilježjima, specifičnostima otočne hidrografije te o različitim oblicima vrednovanja prirodnih resursa. Na utvrdi Sv. Mihovila i podno nje održane su vježbe orijentacije s topografskim kartama, kompasima i GPS prijamnicima. Održano je izlaganje o povjesno-geografskom razvitu Uglijana s naglaskom na složenu preobrazbu krajolika i promjene otočnoga okoliša u specifičnim okolnostima društveno-gospodarskog razvjeta koji se odvija u tipičnom krškom prostoru. U krajoliku su studenti mogli uočiti brojne otiske depopulacije, deagrarizacije i istodobne tercijarizacije.

Trećeg dana terenske nastave, 8. svibnja 2015., studenti su posjetili otok Pag, koji svojom iznimno raznolikom prirodnom osnovom i društveno-gospodarskim obilježjima predstavlja izvrstan „poligon“ za terensku primjenu u nastavi stečenog znanja. Nakon ponavljanja temeljnih strukturno-geoloških postavki istočnojadranskog prostora u području Paškog mosta, naglasak je dan na geomorfologiju, hidrologiju i klimatske prilike u području Velikog i Malog blata, Paških vrata, Caske i Kolanskog polja. Društveno-gospodarske djelatnosti koje su uvjetovale specifičan povjesno-geografski razvoj Paga studentima su objašnjene na primjerima solane, paških sirana, lunske maslinika, turističkih resursa Novalje itd.

Druga godina preddiplomskog studija geografije

Terenska nastava druge godine preddiplomskog studija geografije odvijala se od 4. do 6. svibnja 2015. na području južne Hrvatske. Uz voditelje, doc. dr. sc. Lenu Mirošević i Denisa Radoša, mag. geogr., studenti su aktivno sudjelovali u aktivnostima vezanim za terensku nastavu.

Tijekom putovanja autocestom od Zadra prema južnoj Hrvatskoj studenti su se upoznali s područjem kojim su prolazili i nekim značajnijim obilježjima okolnog prostora. Nakon uvodnih napomena o prostornom obuhvatu Ravnih kotara, pozornost je posvećena geomorfološkim obilježjima sjevernodalmatinske zaravni i nekim fluviokrškim oblicima koji su bili vidljivi. Na širem prostoru Šibenika studenti su upoznati s trendovima izgradnje vjetroelektrana i načinima iskorištavanja energije vjetra. Od Dugopolja prema jugu značajnije su obuhvaćene teme iseljavanja na području zaobalnih regija, a pogotovo s prostora Imotske krajine. Na odmorištu Rašćane studenti su mogli vidjeti regionalni rasjed koji se pruža od Klisa prema dolini Neretve. Diskutiralo se također o geomorfologiji Biokova te su studenti bili upoznati s procesima kojima su nastale reljefne morfostrukture ovoga područja.

Do Neuma, sljedeće postaje na putu, govorilo se o povijesnom okviru nastanka današnje granice između Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kao i implikacijama koje ta granica ima na današnji suvremeni razvoj prostora. U Neumu, malom hercegovačkom gradiću na moru, pretežno naseljenom Hrvatima govorilo se o razgraničenju na moru, odnosno neriješenom pitanju državne granice.

Na poluotoku Pelješcu prvo odredište bio je Ston, grad koji je u 14. stoljeću preuzeo Dubrovačka Republika i opasala ga zidovima zbog važnosti njegove solane, jedne od najstarijih u svijetu. U solani su studenti slušali zanimljivosti vezane uz proces proizvodnje soli iz bazena te o strateškom značenju soli tijekom povijesti. Naglašena je turistička atraktivnost solane u koju turisti dolaze za vrijeme branja soli, kako bi sudjelovali u procesu koji se do današnjih dana vrlo malo promijenio.

Put je nastavljen preko poluotoka Pelješca te je nakon kraćeg zaustavljanja u Orebiću nastavljen trajektom na liniji Orebić – Korčula. U gradu Korčuli organiziran je obilazak starog dijela grada, zbog svoje arhitekture često nazivanog i mali Dubrovnik. Posjet gradskom muzeju upotpunio je priču o otoku Korčuli od grčkog naseljavanja do danas. Studenti su vidjeli repliku Lumbardske psefizme, ulomka najstarijeg dokumenta u Republici Hrvatskoj koji datira u 3. st. pr. Kr., kojim su grčki naseljenici regulirali

imovinske odnose na Korčuli te svoj odnos prema autohtonom ilirskom stanovništvu. Prvi dan terenske nastave završio je na drugom kraju otoka u Veloj Luci gdje je bila organizirana večera i smještaj u hotelu.

Drugi dan terenske nastave započeo je u uljari Zloković u Veloj Luci. Vlasnik uljare g. Jadran Zloković upoznao je studente s djelima tehnologijama proizvodnje maslina, modernom automatiziranom i nešto starijom te prednostima i nedostatcima različitih tehnologija u proizvodnji maslinova ulja. U sklopu uljare nalazi se i etnografska zbirka u kojoj je bilo moguće vidjeti različite predmete iz života stanovnika Korčule tijekom prošlosti. U prostoru etnografske zbirke organizirana je degustacija različitih vrsta maslinova ulja, dobivenih ranijim i kasnijim branjem maslina, te ulja čije su masline odležale u moru.

Terenska nastava nastavljena je usponom na brdo Pinski rat u Veloj Luci gdje se na visini od 130 metara nalazi Vela spila, prapovijesno arheološko nalazište. Riječ je o jednom od najbogatijih i najznačajnijih sredozemnih špiljskih arheoloških lokaliteta, nastanjenom od kraja paleolitika do sredine brončanog doba. Golemom količinom pronađenih predmeta, njihovim značajem i raznolikošću Vela spila daleko nadilazi slična nalazišta, a zbog 22 000 godina kontinuirane naseljenosti idealna je za proučavanje međukulturalnih odnosa i povezanosti.

Nakon ručka u Veloj Luci studenti su krenuli u unutrašnjost otoka prema gradu Korčuli. Na putu su studenti upoznati s načinom života stanovnika unutrašnjosti otoka i poljoprivredom koja je u prošlosti imala mnogo veću ulogu nego danas. Iz Korčule se krenulo prema Pelješcu i mjestu Potomje gdje je organizirana degustacija vina. Posebna pozornost posvećena je prastarom dalmatinskom crnom vinu Plavac mali te Dingaču – plavcu malom s istoimenog položaja na Pelješkom vinogradu, zacijelo jednom od najpoznatijih hrvatskih vina u svijetu.

Put je nastavljen prema Malom Stonu i malostonskom zaljevu, najpoznatijem području za uzgoj školjaka u Republici Hrvatskoj. Na obalama malostonskog zaljeva studenti su se upoznali s uzgojem kamenica koje su i degustirali. Drugi dan terenske nastave završen je u Metkoviću, pograničnom gradiću u dolini rijeke Neretve gdje je za večeru posebno za ovu priliku poslužen poznati brudet od jegulja i žaba.

Treći dan terenske nastave započeo je u mjestu Vidu nedaleko od Metkovića u Arheološkom muzeju Narona, koji je ime dobio po antičkom naselju koje se nalazilo na tom mjestu. Muzej Narona napravljen je *in situ* na arheološkom nalazištu rimskog hrama Augusteuma i sadrži najmanje 20 kamenih skulptura.

Vožnjom na tradicionalnim neretvanskim lađama nastavljen je put jednim od brojnih rukavaca rijeke Neretve gdje su studenti vidjeli tradicionalni način bavljenja poljoprivredom u dolini Neretve na komadima zemlje „oduzetima od rijeke“ jendečenjem.

Nakon obilaska jezera Kuti i ručka put je nastavljen prema Međugorju preko novog graničnog prijelaza na autocesti A1 Nova sela – Bijelača. Ulaskom u Bosnu i Hercegovinu putovalo se dijelom novoizgrađene autoceste na europskom koridoru Vc sve do ulaska u mjesto Međugorje poznato po Gospinim ukazanjima od 1981. koje je od tada posjetilo više milijuna turista, a trenutačne godišnje brojke kreću se oko milijun posjetitelja. Studenti su posjetili crkvu sv. Jakova te nakon toga nastavili prema Zadru..

Treća godina preddiplomskog studija geografije

Od 4. do 7. svibnja 2015. održana je terenska nastava studenata treće godine preddiplomskog studija geografije na području Istre i Slovenije. Na nastavi je sudjelovalo 29 studenata pod vodstvom doc. dr. sc. Ane Pejdo i suvoditeljstvom dr. sc. Ante Blaće. Svrha terena bila je upoznati studente s prirodnogeografskim i društveno-gospodarskim značajkama Istre koji su vidljivi u zasebnom historijskogeografskom razvoju i kulturološkim specifičnostima najvećeg hrvatskog poluotoka.

Terenska nastava počela je vožnjom autocestom od Zadra preko Ravnih kotara, Like, Gorskih kotara do Rijeke. Voditelji su usput upoznali studente s osnovnim geografskim značajkama prostora kojim su prolazili. U prvom odredištu, Rijeci, studente je dočekala Renata Grbac Žiković, prof., koja ih je provela svetištem Gospe Trsatske, Trsatskom gradinom i užim središtem grada. Objasnila im je glavne faze razvoja i širenja Rijeke, posebno u 19. st., te njezinu današnju perspektivu kao najveće hrvatske luke. Na ulasku, tj. izlasku iz grada studenti su mogli vidjeti i remontno brodogradilište Viktor Lenac i nove pogone JGL-a

(Jadran Galenski laboratorij), jedne od većih farmaceutskih tvrtki u Hrvatskoj. Slijedilo je putovanje do Roča, malenoga istarskog naselja poznatog po razvoju glagoljaštva. U Roču počinje i Aleja glagoljaša, otrprilike sedam kilometara duga staza podignuta između 1977. i 1985. koja vodi do Huma, a čini je jedanaest glagolskih spomenika podignutih u čast glagoljici. Uslijedio je posjet Pazinu, administrativnom središtu Istarske županije i Pazinskom kaštelu u kojem je smješten Etnografski muzej Istre. Uz stručno vodstvo studenti su imali priliku upoznati se s tradicionalnim nošnjama, načinom života, starim obrtima Istre i dr. Uz kaštel je smještena Pazinska jama, geomorfološki i hidrogeološki fenomen koja je zapravo ponor nastao na dodiru vodonepropusne flišne podloge sliva Pazinčice, najveće istarske ponornice, i vodonepropusnih vapnenaca koji izgrađuju prostor zapadne i jugozapadne Istre. Dolaskom u Rovinj i u apartmansko naselje u večernjim satima završio je prvi dan terenske nastave.

Polaskom prema Fažani, malom ribarskom naselju na jugozapadnom dijelu istarske obale započeo je drugi dan, 5. svibnja, terenske nastave. Odande se brodom krenulo na otok Veliki Brijun u sklopu Nacionalnog parka Brijuni. Tamo su studenti uz stručno vodstvo zaposlenice parka doznali mnogo o prirodnim i kulturno-povijesnim značajkama Brijuna, njihovim turističkim resursima i nedavnoj prošlosti. Povratkom na kopno krenulo se u Pulu, najveći grad Istarske županije. Prvo je upriličen posjet amfiteatru – areni, jednom od najočuvanijih spomenika antičkog graditeljstva u Hrvatskoj, a potom obilazak i izlaganje o urbanogeografskom razvoju Pule koje je održao doc. dr. sc. Nikola Vojnović sa Sveučilišta Jurja Dobrile iz Pule. On se osvrnuo na trenutačne gospodarske procese u Puli te na suvremenih turističkih razvoj šireg područja. Studenti su, uz ostalo, imali priliku vidjeti pulski kaštel, slavoluk Sergijevaca, Augustov hram i brodogradilište Uljanik. Na povratku iz Pule posjećena je stara gradska jezgra Rovinja i crkva sv. Eufemije. Rovinj je drugi najveći istarski grad, razvijenog ribarstva u prošlosti, a danas je u vrhu prema ostvarenim turističkim dolascima i noćenjima u Hrvatskoj.

Treći dan, 6. svibnja, počeo je putovanjem prema Sloveniji. Studenti su iz autobusa mogli vidjeti ostatke Dvigrada, napuštenog, ali dobro očuvanog srednjovjekovnog grada u blizini Kanfanara i dolinu rijeke Mirne. Preko graničnog prijelaza Plovanija ušlo se na teritorij Slovenije, a autocestom od Kopra, najvećega slovenskog primorskog grada i najveće slovenske luke, slijedilo je putovanje do Postojne. U Postojni je posjećena Postojnska jama, zapravo špilja, jedan od najpoznatijih krških fenomena u svijetu. Otkrivena je 1818. godine, a cijeli sustav dug je oko 22 kilometra. Jama je stara dva milijuna godina, a nastala je erozivnim djelovanjem ponornice Pivke koja je oblikovala tri jamske etaže. Godišnje jamu posjeti oko 600 000 ljudi zbog čega je dio unutrašnjosti preinačen. Nakon obilaska jame, posjećen je obližnji *Institut za raziskovanje krasa*, poznato znanstveno središte za proučavanje krša. Tu je izv. prof. dr. sc. Nadja Zupan Hajna održala predavanje o geološkim i geomorfološkim značajkama Slovenije. Potom je uz vodstvo zaposlenika Instituta, Franje Drole, posjećen Rakov Škocjan, krška dolina nastala erozivnim djelovanjem rijeke Rak. Zbog mnogobrojnih geomorfoloških formi, Rakov Škocjan je zaštićen kao krajinski park što bi odgovaralo hrvatskoj razini parka prirode. Povratak u Rovinj bio je u večernjim satima.

Tijekom posljednjeg dana, 8. svibnja, terenske nastave posjećen je Limski kanal, potopljena suhodolina koju je u geološkoj prošlosti izdubila Pazinčica. Terenska nastava je nastavljena u Poreču gdje je stručni vodič proveo studente po staroj gradskoj jezgri objašnjavajući njegov povijesni i urbanistički razvoj. Poreč, kao i mnogi drugi gradovi istočnog Jadrana ima rimske korijene koji se i danas mogu vidjeti u pravilnom ortogonalnom rasteru ulica i trgova. Najvažniji spomenik Poreča je kompleks Eufrazijeve bazilike, remek-djela bizantske umjetnosti iz 6. st. koji je pod zaštitom UNESCO-a. Nakon Poreča slijedio je uspon na Motovun, srednjovjekovni akropolski gradić, očuvane arhitekture i fortifikacijskog sustava. Sva četiri dana terenske nastave uglavnom su se odvijala preko Istarskog ipsilona, sustava autocesta koji čine autocesta A8 (Matulji-Kanfanar) i A9 (slovenska granica – Kanfanar – Pula). Zadnje odredište terenske nastave bila je Opatija, tj. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu na kojem je predavanje o Opatiji i njezinu turističkom razvoju održala doc. dr. sc. Dubravka Vlašić. Preko Rijeke i Bosiljeva slijedio je povratak autocestom do Zadra.

Studenti su tijekom sva četiri dana terenske nastave izlagali svoje seminarske rade. Osim toga, morali su voditi dnevnik koji su potkraj svakog dana predavali voditeljima. Na temelju zapisa u dnevniku, onoga što su naučili na terenu te osobnog doživljaja, studenti su sastavili izvješća koja su u konačnom obliku predali voditeljima terenske nastave.

Prva godina diplomskog studija geografije

Terenska nastava studenata prve godine diplomskog studija odvijala se na prostoru Nacionalnog parka Mljet od 26. do 30. travnja 2015. Voditelj terenske nastave bio je doc. dr. sc. Ante Šiljeg, a suvoditeljica doc. dr. sc. Nina Lončar. Suradnici su bili student demonstrator Ivan Marić, Marko Fabulić, dipl. ing. geod., te Vlatko Roland, mag. ing. el. Sudjelovalo je četvero studenata primjenjene geografije i sedmoro studenata nastavnicičkog smjera. Važno je istaknuti da je ovo bila „pilot“ terenska nastava u sadržajnom smislu, jer je prvom planu bilo usvajanje specifičnih praktičnih vještina.

Svrha terenske nastave bila je praktično upoznavanje s procesom modeliranja reljefa.

Glavni ciljevi bili su: 1. batimetrijsko istraživanje Velikog i Malog jezera (batimetrijska mjerena izvršena su integriranim mjernim sustavom koji uključuje tri glavne sastavnice: dubinomjer Hydrostar 4300 i GPS uređaje Ashtech Promark 500 i Thales Z-Max); 2. aerofotogrametrijsko snimanje s pomoću bespilotne letjelice (zbog vremenskih neprilika, jakog vjetra, nije bilo moguće demonstrirati aerofotogrametrijsko snimanje s pomoću bespilotne letjelice); 3. prikupljanje geografskih podataka s pomoću RTK-GPS-a (prikupljanje je izvršeno s pomoću GPS Ashtech Promark 500).

Rezultati terenske nastave bili su: 1. Usvojiti teoretska i praktična znanja u procesu modeliranja reljefa; 2. Upoznati se s naprednim tehnikama prikupljanja geografskih podataka; 3. Izraditi modele; 4. Analizirati geografski prostor, korištenjem različitih alata te dobiti egzaktne izlazne rezultate; 5. Usporediti geografske parametre i istaknuti njihovu važnost; 6. Objasniti izlazne rezultate primjenjujući stečena geografska znanja.

Terensko istraživanje organizirano je na način da su se u prvoj polovici dana studenti upoznali s metodama, tehnikama i procedurama prikupljanja podataka, a u drugoj s metodama i tehnikama obrade podataka, a zatim izrade modela.

Budući da je naglasak terenske nastave bio na praktičnom radu, nije bilo značajnijeg zadržavanja na pojedinim lokacijama prilikom putovanja prema krajnjem odredištu. Smještaj je bio organiziran u naselju Pomena, točnije Kulijeru, bivšem vojnom objektu, sada preuređenom i namijenjenom za goste Nacionalnog parka Mljet. Udaljenost od Pomene do smještaja bila je približno 800 metara, 20 minuta šetnje. Prvog dana studenti su zajedno s voditeljima radili na odabiru adekvatne lokacije za praktičan rad. Osim rasprave o području istraživanja dio prvog dana iskorišten je i za upoznavanje s nekim obilježjima Nacionalnog parka kao što su Malo i Veliko jezero, jedne od najvažnijih atrakcija u parku.

Drugog dana terenske nastave vremenski su uvjeti (kiša) otežali odvijanje pripremljenog plana. Zbog okolnosti taj dan održano je nekoliko predavanja o ulozi i važnosti geografskih informacijskih sustava u prostornom planiranju i znanosti, s posebnim naglaskom na geomorfologiju. Predavanja su posebno zanimljiva i korisna bila dvopredmetnim studentima koji na Odjelu za geografiju nemaju priliku slušati isti studijski program kao i jednopredmetni studenti, koji uključuje nekoliko kolegija koji proučavaju GIS. Nakon predavanja i kratkog poboljšanja vremenskih uvjeta predvečer su studenti i praktično upoznali princip rada Real Time Kinematic GPS uređaja (Astech ProMark 500; teren: BLADE tehnologija, kompatibilnost s drugim GNSS, smanjeno vrijeme za inicijalizaciju, visoka točnost, mobilnost; uredski program: jednostavna upotreba, procesiranje podataka, planiranje, konvertiranje, detekcija grubih pogrešaka) prilikom demonstracije pokraj smještaja. Za područje premjera odabran je otočić Galicija, nedaleko od smještaja (800 m, pet minuta vožnje brodom). Galicija je otok površine približno 9000 m² s najvišom točkom na 8 m nadmorske visine. Geomorfološki promatrano, otok je uglavnom prekriven šrapama, tek ponegdje prekrivenim ili poluprekrivenim kršom. Posebnost otoka čine brojna staništa galebova. Naime, na otoku nema predatora pa su staništa iznimno brojna i gusta. Navečer drugog dana, suradnik na terenskoj nastavi – Vlatko Roland, mag. ing. el., demonstrirao je studentima rad programa OrtoSky. Studenti su se upoznali s operacionaliziranjem podataka prikupljenima LiDAR tehnologijom.

Trećeg dana terenske nasatave sudionici su se uputili za Galiciju s unaprijed pripremljenim planom mjerena (pravilni raster točaka, početna lokacija mjerena, kalibracija uređaja). Prijevoz do otočića organiziran je čamcem kojim su upravljali djelatnici Nacionalnog parka Mljet. Dolaskom na otok plan je podrobnije razrađen i prilagođen novoopaženim uvjetima (primjerice geomorfološka klasifikacija uočenih reljefnih oblika). Nakon demonstracije voditelja, doc. dr. sc. Ante Šiljega, i studenti su preuzeli

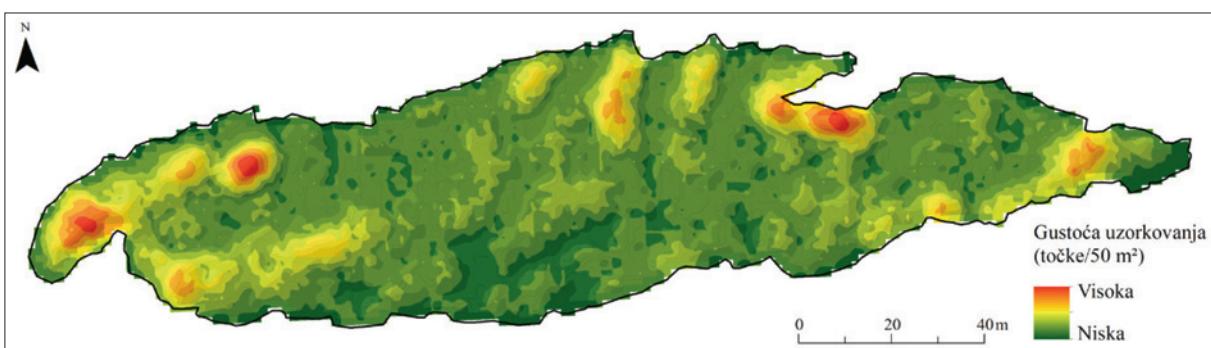
upravljanje RTK GPS uređajem te vršili mjerena (x, y, z vrijednosti te atributi: reljefni oblik, stanište, zemljšni pokrov). Nakon što su se svi studenti izmijenili u radu s RTK GPS-om te nakon što je mjerena čitavog otoka privedeno kraju, a atributi pripisani svakoj od izmjerene točaka, obavljena je i akcija čišćenja smeća na otoku (većinom plastika, cipele, papir). Navečer, u improviziranom „uredu“ studenti su s voditeljima analizirali prikupljene podatke te na temelju njih izrađivali modele.

Prikupljanje podataka na otoku Galiciji s pomoću RTK-GPS Astech ProMark 500

Učionica na otvorenom – predavanje o geomorfološkim oblicima i procesima

Karta gustoće uzorkovanja otoka Galicija

Četvrtog dana studentima je demonstriran rad dubinomjera Hydrostar 4300 na području Velikog jezera. Predavanje o batimetrijskom istraživanju održano je u čamcu. Hydrostar 4300 je prijenosni uređaj koji se koristi za batimetrijsko mjerjenje uz pomoć jednosnopnog dubinomjera. Radi na principu zvučnih valova s pomoću kojih očitava dubinu do 1000 metara. Poslije predavanja Ante Šiljega bila je rasprava sa studentima. Nakon što su se i jednopredmetni i dvopredmetni studenti izmijenili u čamcu te nakon što im je demonstriran princip batimetrijskog istraživanja slijedilo je razgledavanje benediktinskog samostana na otoku Svete Marije na Velikom jezeru. Ondje su studenti upoznati sa zavidnom benediktinskom ostavštinom i kulturom, kako materijalnom (primjerice arhitektura) tako i nematerijalnom (primjerice aktivnosti benediktinaca nekad i danas). Nakon razgledavanja otoka studenti su s voditeljima posjetili jedan dio jugozapadne strane otoka Mljeta, gdje je doc. dr. sc. Nina Lončar održala predavanje o geomorfološkim oblicima i paleoklimatskim promjenama. Južna obala otoka znatno je više abradirana nego sjeverna. Na istaknutim rtovima nastali su strmi i visoki klifovi. Osobito se ističu klifovi na krajnjem zapadnom dijelu, s vanjske strane jezera. Na onim mjestima gdje se u priobalnim slojevima nalaze breče, razorna snaga valova stvorila je udubljenja različitih oblika i dimenzija nalik na polušpilje. Često im je urušen krov, pa su ispunjene gomilom urušnog materijala. Navečer istog dana odvijao se „uredski“ dio posla, kada su studenti s voditeljima nastavili analizirati podatke prikupljene na Galiciji dan ranije. Generirani su modeli na temelju prikupljenih podataka te je uspostavljena baza podataka sa svim prikupljenim atributima. Zbog vremenskih neprilika (jakog vjetra) nije bilo moguće demonstrirati aerofotogrametrijsko snimanje s pomoću bespilotne letjelice.

Posljednji dan terenske nastave svi sudionici rano ujutro su počistili prostore u kojima su boravili te se spremili za povratak u Zadar. Nakon doručka djelatnici Nacionalnog parka prevezli su sudionike do trajektnog pristaništa, nakon čega je slijedio put trajektom do Pelješca te istom rutom do Ploča pa autocestom natrag do Zadra, s kraćim zadržavanjem u Neumu u Bosni i Hercegovini.

Potreбно је naglasiti како су студенти показали veliko zanimanje i angažman prilikom izvoђења теренске nastave, како у прикупљању tako i за unos i obradu podataka. Preliminarni rezultati provedenoga terenskog istraživanja predstavljeni на 6. hrvatskom geografskom kongresu održаном 30. rujna 2015. u Trogiru.

S obzirom na sve izraženiji afinitet geografske struke prema specijalizaciji na području geoinformatike te na potrebe tržišta za takvim kompetencijama, studentima je od iznimne važnosti iskustvo stečeno na ovoj terenskoj nastavi. Iako to nije u okviru njihova studijskog programa, i dvopredmetni su studenti ovladali nekim osnovnim vještinama te podrobnije apsorbirali teoretska znanja o geografskim informacijskim sustavima, njihovo važnosti i ulozi u suvremenom društvu. Valja istaknuti i kako ovakve oblike terenskih nastava treba poticati te nanovo inicirati radi učinkovitije provedbe studijskog programa, posebno studenata primijenjene geografije, što će na kraju zasigurno rezultirati stvaranjem konkurentnih i kompetentnih stručnjaka.

Druga godina diplomskog studija geografije

Terenska nastava održana je od 9. do 16. listopada 2014. na području istočne Hrvatske, Srbije, Makedonije, zapadne Albanije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Trasa terenske nastave dogovorena je sa studentima. U terenskoj nastavi sudjelovalo je dvadeset i četiri studenta pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Dražena Perice i suvoditeljstvom prof. dr. sc. Željke Šiljković. Studenti su kroz niz kraćih predavanja bili upoznati s prirodnim i društvenim značajkama prostora kroz koji se prolazilo.

Itinerarij puta

1. dan: Zadar – Zagreb – Đakovo – Osijek – Vukovar – Vinkovci. Studenti su na ovom dijelu puta upoznali tri različite fizičko-geografske cjeline Hrvatske: jadransku, gorsku i nizinsku. Osnovni cilj bio je utvrditi razlike u gospodarstvu pojedinih regije. Tijekom vožnje studenti su upoznati sa značenjem Karlovca, kao stjecišta cestovnih i željezničkih komunikacija, Zagreba, kao glavnog grada Republike Hrvatske te kulturnog, obrazovnog i industrijskog središta. Za posjeta istočnoj Slavoniji studenti su upoznati sa značenjem Slavonskog Broda, Đakova, Osijeka, Vukovara i Vinkovaca. U Osijeku je obiđena Tvrđa i razgledan je središnji dio grada. Posebna pažnja bila je posvećena razdoblju secesije i njezinu

utjecaju na izgled grada. Prilikom posjeta Vukovaru – gradu heroju Domovinskog rata, domaćin je bio dr. sc. Dražen Živić, koji je održao niz kraćih predavanja. Pod njegovim vodstvom posjećeno je memorijalno groblje na Ovčari, prostor nekadašnjega ratnog logora, lokaliteti masovnih grobnica i sam grad.

2. dan: Vinkovci – Šid – Beograd – Skopje. Osim geografskih obilježja prostora studenti su dobili mogućnost stjecanja novih spoznaja, pa su tako u Šidu upoznati s činjenicom da je ovaj grad jedan od središta kulturnog života Srbije. Studenti su se informirali o radu dvojice slikara svjetskog ugleda – Savi Šumanoviću i Iliji Bašićeviću (Ilianum). U Beogradu je studentima domaćin bila dr. sc. Jelena Čalić s Geografskog instituta dr. Jovan Cvijić. Studenti su dobili informacije o važnosti geostrateškog položaja Beograda, njegovoj ulozi u povijesnim previranjima (osvajanja Osmanlija, Prvi i Drugi svjetski rat), gospodarskom značenju rijeka Save i Dunava, te modernom razvoju grada u 20. i 21. stoljeću. Put se nastavio dolinom Morave preko Jagodine – Paraćina – Leskovca – Vranja do Makedonije i glavnog grada Skopja. Na toj se trasi posebno izdvojio grad Leskovac, jedan od najvećih gradova u Srbiji, značajan kulturni i obrazovni centar, te središte tekstilne industrije. Samo 90 km od Skopja nalazi se Vranje, grad specifične kulture u kojem se miješaju tradicija i običaji Srba i Roma kao druge po brojnosti etničke skupine. Studentima su održana kratka izlaganja o kulturnom razvoju grada, ulozi Bore Stankovića (književnik), specifičnom plesu čoček i trubačkoj glazbi koja je obilježila ovaj prostor.

3 dan: Skopje – Ohrid – Tirana. Prof. dr. sc. Blagoja Markoski s Instituta za geografiju PMF-a u Skopju bio je domaćin studentima koji su upoznati s povijesnim razvojem grada, problemima suvremenoga urbanog razvoja, gospodarstvom grada, ali i ukupnim društveno-političkim stanjem u zemlji. Preko Tetova i Gostivara put je nastavljen prema Ohridu. Grad Ohrid i Ohridsko jezero nalaze se na popisu UNESCO-ve Svjetske baštine kao spomenik kulture i spomenici prirode. Samo dvadeset sedam spomenika (sedam u Europi) su istovremeno obuhvaćeni u obje liste. U gradu koji je poznat kao „Slavenski Jeruzalem“ studenti su vidjeli tipične turske čarsije i karakterističnu gradnju kuća, crkve sv. Klimenta, Jovana Kaneona, Svetе Sofije, Samuilovu tvrđavu i helenistički hram. Preko Struge i Elbasana nastavljen je put do Tirane, odnosno Albanije, države koja je donedavno bila simbol izoliranosti i nedostupnosti. Demokratski poredak i ulazak u NATO transformirali su ovu državu koja sve više postaje tipična tranzicijska zemlja, sa svim boljkama koje donosi ta društvena promjena.

4. dan: Tirana – Žabljak. Dr. sc. Mathias Bickert sa Sveučilišta u Tirani bio je domaćin studentima tijekom njihova posjeta Tirani. Preko Skadra i uz obalu Skadarskog jezera nastavljen je put prema Podgorici (Crna Gora). S fizičko-geografskim obilježjima prostora, nastankom i hidrološkim karakteristikama jezera studente je upoznao izv. prof. dr. sc. Dražen Perica. Nakon kraćeg zadržavanja u Podgorici nastavljen je put prema Žabljaku. Na lokaciji Đurđevića Tara studenti su obišli kanjon.

5. dan: Durmitor – Žabljak – Šćepan polje – Sarajevo. Terenska nastava započela je predavanjem u Centru za posjetitelje nacionalnog parka. Tijekom obilaska Crnog i Barnog jezera održano je niz kraćih predavanja o nastanku krških i glacijalnih jezera, bifurkaciji, procesima eutrofizacije te o glacijaciji šireg područja Parka. Kanjom Pive nastavljen je put prema Sarajevu. Studenti su se upoznali sa značajem rijeke, promjenama u okolišu nastalih nakon gradnje Pivskog jezera i HE Mratinje. Tada je potopljen i grad Plužine, a novi je izgrađen kasnije na obali jezera. Na višu nadmorsku visinu premješten je i Pivski manastir. Po dolasku u Sarajevo studentima je domaćin bila prof. dr. sc. Snježana Musa.

6. dan: Cjelodnevni obilazak Sarajeva i okolice. Nakon kratkog upoznavanja s lokalitetom vrela Bosne studentima je održano nekoliko predavanja na Odsjeku za geografiju PMF-a Sveučilišta u Sarajevu (predavači i domaćini bili su prof. dr. sc. Snježana Musa i pročelnik Odsjeka, izv. prof. dr. sc. Nusret Drešković). U poslijepodnevnim satima studenti su upoznati s urbanim razvojem grada i transformacijama nakon 1990-ih.

7. dan: Mostar – Blagaj – Zadar. Iz Sarajeva preko Ivan sedla i dolinom Neretve teren se nastavio prema Mostaru i donjoj Hercegovini. Spoj istoka i zapada najuočljiviji je upravo u tome gradu koji je zbog politike još uvijek nevidljivom crtom podijeljen. Nakon posjeta starom kraljevskom gradu Blagaju i vrelu rijeke Bune slijedio je povratak u Zadar.

DIPLOMIRALI NA ODJELU ZA GEOGRAFIJU U ZADRU 2014./2015.

1. Ante CIGIĆ: Suvremeni urbano-geografski razvoj Drniša (23. listopada 2014.)
2. Helena ŠUGAR: Hrvatska obala na pomorskim kartama iz edicije „Carta di cabotaggio del Mare Adriatico“ (31. listopada 2014.)
3. Sandra JOSIPOVIĆ: Mogućnosti i ograničenja gospodarskog razvijanja Općine Jasenice (31. listopada 2014.)
4. Martin LETINIĆ: Primjena sustava za podršku u prostornom planiranju na primjeru Zadra (25. studenoga 2014.)
5. Krešimir PUĆE: Utjecaj geografskih čimbenika na pojavu i učestalost šumskih požara na području Šibensko-kninske županije (9. prosinca 2014.)
6. Mate NEKIĆ: Hrvatsko iseljeništvo u Njemačkoj (29. siječnja 2015.)
7. Zrinka ŠUŠNJARA: Morem potopljen krš Republike Hrvatske (26. veljače 2015.)
8. Matea JURICA: Rađanja u Republici Hrvatskoj nekad i danas (26. veljače 2015.)
9. Ante PIJACA: Ruralni turizam Zadarske županije, stanje i perspektive (2. ožujka 2015.)
10. Martina GRIPARIĆ: Oblikovanje postindustrijskog krajolika na primjeru Labina (9. ožujka 2015.)
11. Dario ILIĆ: Kartiranje zemljinišnog pokrova primjenom daljinskih istraživanja (11. ožujka 2015.)
12. Antonio IVANOVIĆ: Paleogeografske promjene na prostoru Republike Hrvatske (13. ožujka 2015.)
13. Ana VUKSAN-ĆUSA: Geografski aspekti razvoja turizma u priobalju Zadarske županije (20. ožujka 2015.)
14. Božana MARTINOVIĆ: Uloga geografije u podizanju svijesti o prirodnim prijetnjama (26. ožujka 2015.)
15. Šime SKROČE: Povjesno-geografske posljedice Viške bitke 1866. godine (26. ožujka 2015.)
16. Ivanka BAŠIĆ: Povijest iseljavanja i suvremeni iseljenički trendovi iz Republike Hrvatske prema Kanadi (26. ožujka 2015.)
17. Zrinka LEŠIĆ: Geografska problematika suvremenog razvoja zadarske luke (31. ožujka 2015.)
18. Andjela STOJANOVIĆ: Utjecaj globalnog zatopljenja na okoliš južne Europe (31. ožujka 2015.)
19. Janja ŽNIDARIĆ: Geografski potencijali razvoja turizma Varaždinske županije (18. svibnja 2015.)
20. Zvonko GREGUREC: Sociogeografska obilježja suvremenog razvoja Njemačke (28. svibnja 2015.)
21. Lucija BALJAK: Općina Omišalj između industrije i turizma (9. srpnja 2015.)
22. Šime MRAČIĆ: Geomorfološka obilježja otoka Molata kao osnova historijsko-geografskog razvoja (17. srpnja 2015.)
23. Nina GRGIĆ: Utjecaj klime na oceanografske značajke Jadranskog mora (17. srpnja 2015.)
24. Ljerka NOVAK: Poplave na prostoru kontinentalne Hrvatske (17. srpnja 2015.)
25. Ivan GALIĆ: Problematika piratstva u modernom pomorstvu (23. rujna 2015.)
26. Goran LEDENČAN: Sakralni krajolici, topografije i fenomenologije svetih mjesta hrvatskog Podunavlja (23. rujna 2015.)

SUDJELOVANJE NASTAVNIKA I SURADNIKA NA STUDIJSKIM BORAVCIMA, U VANJSKOJ SURADNJI I NA ZNANSTVENIM SKUPOVIMA 2014./2015.

Prof. dr. sc. Damir Magaš

- *International symposium: 10 Years of EU Eastern Enlargement – The Geographical Balance of a Courageous Step*, Vienna, Austrian Academy of Sciences, Institute of Urban and Regional Research in cooperation with Austrian Geographical Society (ÖGG), Institute for the Danube Region and Central Europe (IDM), Southeast Europe Association (SOG), 3.:– 4. prosinca 2014.

Podnesak: Main Croatian Urban Centres in European NUTS Regionalisation Context

- *Znanstveni skup o otoku Viru*, Sveučilište u Zadru i Općina Vir, Zadar i Vir, 16. – 18. travnja 2015.

Podnesak: Geografski položaj i prirodno-geografska osnova u funkciji razvoja otoka Vira

- Studijski boravak na Sveučilištu svetih Ćirila i Metoda u Skopju (Makedonija), Prirodoslovno-matematički fakultet, Odjel za geografiju, u okviru CEEPUS II Georegnet programa, 20. – 27. travnja 2015.

Podnesci: Challenges of Modern Regionalisation of Croatia
Department of Geography, University of Zadar 1994-2015

- *9th meeting of European geographers of religion: International Colloquia on the Changing Religious Landscape of Europe – Development and Transformation of Religious Landscape in the New European Context*, Department of Geography, University of Zadar, Department of Geography, Faculty of Science, University of Zagreb and Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science, Charles University in Prague, Zadar, 4. – 5. rujna 2015.

Podnesak: The Zadar Archdiocese in the Context of the Territorial and Political Changes After World War I.

- *6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primijenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Lički i sjevernodalmatinski prostor u kontekstu suvremene regionalizacije Hrvatske

Prof. dr. sc. Željka Šiljković

- *IGU Regional Conference 2015*, International Geographical Union, Russian National Committee of the International Geographical Union, Moscow, Russia, 16. – 21. kolovoza 2015.

Podnesak: Međugorje – pilgrim and urban chaos (suautor: S. Musa)

- *9th meeting of European geographers of religion: International Colloquia on the Changing Religious Landscape of Europe – Development and Transformation of Religious Landscape in the New European Context*, Department of Geography, University of Zadar, Department of Geography, Faculty of Science, University of Zagreb and Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science, Charles University in Prague, Zadar, 4. – 5. rujna 2015.

Podnesak: The impact of religious objects on the development of tourism in Herzegovina (suautori: J. Putica, I. Madžar)

- *6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primijenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Transformacija ruralnih naselja općine Neum (suautorice: J. Putica, J. Šimunović)

- *International Tourism and Hospitality Management Conference 2015*, Odsjek za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, Akdeniz Univerzitet iz Antalije i Zenit Grupa Sarajevo, Sarajevo, Bosna i Hercegovina 30. rujna – 4. listopada 2015.

Podnesak: Vernacular regions as a determinant for development of creative tourism in Bosnia and Herzegovina (suautorice: S. Musa, A. Čelik)

Prof. dr. sc. Josip Faričić

- Znanstvena mobilnost: Rad na međunarodnom znanstvenom projektu *Visual and Material Negotiations Around Borders – A Case Study of Sovereignty and Provincial Identity at the Edges of Imperial Rule* voditeljice izv. prof. dr. sc. Karen-edis Barzman sa Sveučilišta u Binghamtonu, SAD, 3. – 18. listopada 2014.
- *Znanstveni skup o otoku Viru*, Sveučilište u Zadru i Općina Vir, Zadar i Vir, 16. – 18. travnja 2015. Podnesak: Značenje Vira u pomorsko-geografskom sustavu Jadrana u prošlosti (suautor: M. Kozličić)
- *Association of American Geographers Annual Meeting*, Association of American Geographers, Chicago, SAD, 21. – 25. travnja 2015. Podnesak: Urbanization and landscape change along Croatia's Adriatic coast: Articulating the ancient, historic, and modern worlds (suautori: G. Zaro, M. Čelhar, A. Čuka, D. Vujević)
- *11. savjetovanje Kartografija i geoinformacije*, Hrvatsko kartografsko društvo, Buzet, 8. – 10. svibnja 2015. Podnesak: Karta – medij komunikacije u prostoru i o prostoru
- *Movements, narratives and landscapes*, Sveučilište u Zadru, Znanstveno-istraživački centar Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, Sveučilište u Roehamptonu (Ujedinjeno Kraljevstvo), Sveučilište u Maineu (SAD), 5. – 7. lipnja 2015. Podnesak: Urban Transformation and Landscape Change Surrounding the Nadin Archaeological Site, Croatia (suautori: G. Zaro, M. Čelhar, D. Vujević, A. Čuka)
- *9th meeting of European geographers of religion: International Colloquia on the Changing Religious Landscape of Europe – Development and Transformation of Religious Landscape in the New European Context*, Department of Geography, University of Zadar, Department of Geography, Faculty of Science, University of Zagreb and Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science, Charles University in Prague, Zadar, 4. – 5. rujna 2015. Podnesak: Building the dynamic sacred space: Topography of the parish churches as the base of the sacred landscape in Zadar Archdiocese (suautori: A. Šiljeg, L. Mirošević)
- *Znanstveni skup o Kalima na otoku Ugljanu*, Sveučilište u Zadru, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru i Općina Kali, Zadar i Kali, 25. – 26. rujna 2015. Podnesak: Kali na otoku Ugljanu – malo mjesto globalnih dometa (uvodno izlaganje)
- *6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015. Podnesak: Utjecaj filoksere na razvoj ruralnog krajolika u Dalmaciji (suautorice: A. Čuka, L. Mirošević)

Izv. prof. dr. sc. Snježana Mrđen

- Gostujuća znanstvenica u Nacionalnom institutu demografskih studija (*Institut national d'études démographiques*), Pariz, Francuska, 11. – 20. listopada 2014.
- Stručni posjet Institutu društvenih znanosti u Beogradu i Geografskom fakultetu Sveučilišta u Beogradu, Beograd, Srbija, 27. studenog – 7. prosinca 2014.
- Sudjelovanje na sastanku Organizacijskog i Znanstvenog odbora udruženja DemoBalk –Skopje – Ohrid, Makedonija, 4. – 6. prosinca 2014.
- Gostujuća profesorica na Sveučilištu u Tesaliji, Laboratoriju za demografske i socijalne analize, Odjelu za uređenje i regionalni razvoj (*University of Thessaly, Laboratory of Demographic and Social Analyses, Department of Urbanism, Planning and Regional Development*), Grčka, 13. – 22. veljače 2015.
- Sudjelovanje na sastanku Znanstvenog odbora konferencije *Demografske promjene na Balkanu na početku 21. stoljeća*, Volos, Grčka, 25. – 26. svibnja 2015.
- *Znanstveni skup o otoku Viru*, Sveučilište u Zadru i Općina Vir, Zadar i Vir, 16. – 18. travnja 2015. Podnesak: Stanovništvo Vira – suvremeni demografski trendovi (suautorica: M. Jurica)

- *Znanstveni skup o Kalima na otoku Ugljanu*, Sveučilište u Zadru, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru i Općina Kali, Zadar i Kali, 25. – 26. rujna 2015.

Podnesak: *Suvremenim demografskim razvojem Kali* (suautorica: M. Jurica)

- *6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Demografske, socioekonomske i regionalne karakteristike izvanbračnih rađanja u Hrvatskoj (suautorica: M. Jurica)

Izv. prof. dr. sc. Maša Surić

- *4th scientific meeting Quaternary geology in Croatia and Slovenia*, HAZU, Zagreb, 25. – 26. ožujka 2015.

Podnesci: Zapisi kvartarnih promjena u sigama i njihova evaluacija na temelju recentnih uvjeta u spiljama sjeverne Dalmacije (suautori: R. Lončarić, N. Lončar, N. Buzjak, P. Bajo)
Reconstruction of the Quaternary environment in Croatia using isotope methods (suautori: N. Horvatinčić, S. Faivre, I. Krajcar Bronić, T. Bakran-Petricioli, J. Barešić, N. Buzjak, N. Bočić, R. Lončarić, N. Lončar, A. Sironić)

- *23rd International Karstological School “Classical Karst”: Caves – Exploration and Studies*, IZRK SAZU, Postojna, Slovenija, 15. – 20. lipnja 2015.

Podnesci: North Dalmatian caves in palaeoenvironmental studies (Croatia) (suautori: N. Buzjak, N. Lončar, R. Lončarić, P. Bajo)
Speleothem-based reconstruction of the Quaternary environments in Croatia (suautori: R. Lončarić, N. Lončar, N. Buzjak, N. Bočić)
Paleoenvironmental conditions in the Eastern Adriatic recorded in speleothems (suautori: N. Lončar, M. Bar-Matthews, A. Ayalon, S. Faivre)

- *ESIR isotope Workshop XIII*, Institut Ruđer Bošković, Sveučilište u Zadru, Zadar, 20. – 24. rujna 2015.

Podnesci: Speleothems as archives of Quaternary palaeoenvironmental changes in Croatian karst – isotopic approach
Altitudinal and seasonal isotope variation in meteoric and cave drip water in north Dalmatia (Croatia) – importance for the palaeoenvironmental studies (suautori: N. Lončar, N. Buzjak, R. Lončarić)
Study of Dinaric karst using isotope methods: project REQUENCRIM (suautori: N. Horvatinčić, S. Faivre, I. Krajcar Bronić, T. Bakran-Petricioli, J. Barešić, N. Buzjak, N. Bočić, R. Lončarić, N. Lončar, A. Sironić, I. Veverec)
Cave-based palaeoenvironmental research within the REQUENCRIM project (suautori: R. Lončarić, N. Lončar, N. Buzjak, N. Bočić)
Stable isotope records of the speleothems from the eastern Adriatic islands caves (suautori: N. Lončar, M. Bar-Matthews, A. Ayalon, S. Faivre)

- *5. hrvatski geološki kongres*, Hrvatski geološki institut, Osijek, 23. – 25. rujna 2015.

Podnesak: Rekonstrukcija paleoklimatskih varijabilnosti od OIS 5 do OIS 1 na temelju siga iz Manite peći (srednji Velebit) (suautori: R. Lončarić, N. Lončar, N. Buzjak, P. Bajo, R. Drysdale, J. Hellstrom)

- *6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesci: Istraživanja paleookolišnih promjena i recentnih uvjeta u speleološkim objektima – od Velebita do zadarskih otoka (suautori: R. Lončarić, N. Lončar, N. Buzjak, P. Bajo, R. Drysdale, J. Hellstrom)

Utjecaj priobalnog krškog vodonosnika na oceanološka, geomorfološka i ekološka obilježja područja Rovanijska – Modrič (Sjeverna Dalmacija) (suautori: N. Buzjak, R. Lončarić, S. T. Schultz, J. Šangulin, K. Maldini, D. Tomas)

Izotopni sastav siga iz speleoloških objekata kao pokazatelj promjena u paleookolišu
(suautori: N. Lončar, M. Bar-Matthews, A. Ayalon, S. Faivre)

Izv. prof. dr. sc. Dražen Perica

- Zaštita voda u kršu, Sveučilište u Mostaru, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, Mostar, Bosna i Hercegovina, 23. listopada 2014.

Podnesak: Hidrološke značajke Sjeverne Dalmacije

- Znanstveni skup o otoku Viru, Sveučilište u Zadru i Općina Vir, Zadar i Vir, 16. – 18. travnja 2015.

Podnesak: Reljef otoka Vira (suautorica: K. Krklec)

- Studijski boravak na Inštitutu za raziskovanje krasa Slovenske akademije znanosti i umjetnosti (ZRC SAZU), Postojna, Slovenija, 4. – 10. svibnja 2015.

- 8. ljetni državni seminar za nastavnike geografije Dani Josipa Roglića, Agencija za odgoj i obrazovanje, Hrvatsko geografsko društvo – Zadar, Zadar, 3. srpnja 2015.

Podnesak: Snježne lavine

Doc. dr. sc. Robert Lončarić

- 4th scientific meeting *Quaternary geology in Croatia and Slovenia*, HAZU, Zagreb, 25. – 26. ožujka 2015.

Podnesci: Zapisi kvartarnih promjena u sigama i njihova evaluacija na temelju recentnih uvjeta u spiljama sjeverne Dalmacije (suautori: M. Surić, N. Lončar, N. Buzjak, P. Bajo)

Reconstruction of the Quaternary environment in Croatia using isotope methods (suautori: N. Horvatinčić, S. Faivre, I. Krajcar Bronić, T. Bakran-Petricioli, J. Barešić, N. Buzjak, N. Bočić, N. Surić, N. Lončar, A. Sironić)

- 23rd International Karstological School “Classical Karst”: Caves - Exploration and Studies, IZRK SAZU, Postojna, Slovenija, 15. – 20. lipnja 2015.

Podnesci: North Dalmatian caves in palaeoenvironmental studies (Croatia) (suautori: M. Surić, N. Buzjak, N. Lončar, P. Bajo)

Speleothem-based reconstruction of the Quaternary environments in Croatia (suautori: M. Surić, N. Lončar, N. Buzjak, N. Bočić)

- World Multidisciplinary Earth Science Symposium, WMESS, Prag, Češka Republika, 7. – 11. rujna 2015.

Podnesak: Utilization of traditional water supply systems as a solution for water shortages on Croatian islands (suautor: B. Vukosav)

- ESIR isotope Workshop XIII, Institut Ruđer Bošković, Sveučilište u Zadru, Zadar, 20. – 24. rujna 2015.

Podnesci: Altitudinal and seasonal isotope variation in meteoric and cave drip water in north Dalmatia (Croatia) – importance for the palaeoenvironmental studies (suautori: N. Lončar, N. Buzjak, M. Surić)

Study of Dinaric karst using isotope methods: project REQUENCRIM (suautori: N. Horvatinčić, S. Faivre, I. Krajcar Bronić, T. Bakran-Petricioli, J. Barešić, N. Buzjak, N. Bočić, M. Surić, N. Lončar, A. Sironić, I. Veverec)

Cave-based palaeoenvironmental research within the REQUENCRIM project (suautori: M. Surić, N. Lončar, N. Buzjak, N. Bočić)

- 5. hrvatski geološki kongres, Hrvatski geološki institut, Osijek, 23. – 25. rujna 2015.

Podnesak: Rekonstrukcija paleoklimatskih varijabilnosti od OIS 5 do OIS 1 na temelju siga iz Manite peći (srednji Velebit) (suautori: M. Surić, N. Lončar, N. Buzjak, P. Bajo, R. Drysdale, J. Hellstrom)

6. hrvatski geografski kongres, *Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesci: Istraživanja paleookolišnih promjena i recentnih uvjeta u speleološkim objektima – od Velebita do zadarskih otoka (suautori: M. Surić, N. Lončar, N. Buzjak, P. Bajo, R. Drysdale, J. Hellstrom)

Utjecaj priobalnog krškog vodonosnika na oceanološka, geomorfološka i ekološka obilježja područja Rovanska – Modrič (Sjeverna Dalmacija) (suautori: N. Buzjak, M. Surić, S. T. Schultz, J. Šangulin, K. Maldini, D. Tomas)

Doc. dr. sc. Anica Čuka

- Studijski boravak na Sveučilištu Maine, SAD, 6. – 11. listopada 2014.

Podnesak: Landscapes as Cultural Heritage: The Case of Croatia's Adriatic Islands and Coast

- Association of American Geographers Annual Meeting, Association of American Geographers, Chicago, SAD, 21. – 25. travnja 2015.

Podnesak: Urbanization and landscape change along Croatia's Adriatic coast: Articulating the ancient, historic, and modern worlds (suautori: G. Zaro, M. Čelhar, J. Faričić, D. Vujević)

- Movements, narratives and landscapes, Sveučilište u Zadru, Znanstveno-istraživački centar Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, Sveučilište u Roehamptonu (Ujedinjeno Kraljevstvo), Sveučilište u Maineu (SAD), 5. – 7. lipnja 2015.

Podnesak: Urban Transformation and Landscape Change Surrounding the Nadin Archaeological Site, Croatia (suautori: G. Zaro, M. Čelhar, D. Vujević, J. Faričić)

6. hrvatski geografski kongres, *Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Utjecaj filoksere na razvoj ruralnog krajolika u Dalmaciji (suautori: J. Faričić, L. Mirošević)

Doc. dr. sc. Lena Mirošević

- Znanstvena mobilnost: Rad na međunarodnom znanstvenom projektu *Visual and Material Negotiations Around Borders – A Case Study of Sovereignty and Provincial Identity at the Edges of Imperial Rule* voditeljice izv. prof. dr. sc. Karen-edis Barzman sa Sveučilišta u Binghamtonu, SAD, 3. – 18. listopada 2014.

- 9th meeting of European geographers of religion: International Colloquia on the Changing Religious Landscape of Europe – Development and Transformation of Religious Landscape in the New European Context, Department of Geography, University of Zadar, Department of Geography, Faculty of Science, University of Zagreb and Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science, Charles University in Prague, Zadar, 4. – 5. rujna 2015.

Podnesak: Building the dynamic sacred space: Topography of the parish churches as the base of the sacred landscape in Zadar Archdiocese (suautori: A. Šiljeg, J. Faričić)

6. hrvatski geografski kongres, *Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Utjecaj filoksere na razvoj ruralnog krajolika u Dalmaciji (suautori: J. Faričić, A. Čuka)

Doc. dr. sc. Nina Lončar

- 4th scientific meeting Quaternary geology in Croatia and Slovenia, HAZU, Zagreb, 25. – 26. ožujka 2015.

Podnesci: Zapisi kvartarnih promjena u sigama i njihova evaluacija na temelju recentnih uvjeta u spiljama sjeverne Dalmacije (suautori: R. Lončarić, M. Surić, N. Buzjak, P. Bajo)

Reconstruction of the Quaternary environment in Croatia using isotope methods (suautori: N. Horvatinčić, S. Faivre, I. Krajcar Bronić, T. Bakran-Petricioli, J. Barešić, N. Buzjak, N. Bočić, R. Lončarić, M. Surić, A. Sironić)

- 23rd International Karstological School “Classical Karst”: Caves - Exploration and Studies, IZRK SAZU, Postojna, Slovenija, 15. – 20. lipnja 2015.

Podnesak: Paleoenvironmental conditions in the Eastern Adriatic recorded in speleothems (suautori: M. Bar-Matthews, A. Ayalon, S. Faivre, M. Surić)

Ostali radovi u suautorstvu: North Dalmatian caves in palaeoenvironmental studies (Croatia) (suautori: M. Surić, N. Buzjak, R. Lončarić, P. Bajo)

Speleothem-based reconstruction of the Quaternary environments in Croatia (suautori: M. Surić, R. Lončarić, N. Buzjak, N. Bočić)

- 8. ljetni državni seminar za nastavnike geografije Dani Josipa Roglića, Agencija za odgoj i obrazovanje, Hrvatsko geografsko društvo – Zadar, Zadar, 3. srpnja 2015

Podnesak: Utjecaj klimatskih promjena na čovjeka (od H. sapiensa do danas)

- ESIR isotope Workshop XIII, Institut Ruđer Bošković, Sveučilište u Zadru, Zadar, 20. – 24. rujna 2015.

Podnesak: Stable isotope records of the speleothems from the eastern Adriatic islands caves (suautori: M. Bar-Matthews, A. Ayalon, S. Faivre, M. Surić)

Ostali radovi u suautorstvu: Altitudinal and seasonal isotope variation in meteoric and cave drip water in north Dalmatia (Croatia) – importance for the palaeoenvironmental studies (suautori: M. Surić, N. Buzjak, R. Lončarić)

Study of Dinaric karst using isotope methods: project REQUEENCRIM (suautori: N. Horvatinčić, S. Faivre, I. Krajcar Bronić, T. Bakran-Petricioli, J. Barešić, N. Buzjak, N. Bočić, R. Lončarić, M. Surić, A. Sironić, I. Veverec)

Cave-based palaeoenvironmental research within the REQUEENCRIM project (suautori: R. Lončarić, M. Surić, N. Buzjak, N. Bočić)

- 5. hrvatski geološki kongres, Hrvatski geološki institut, Osijek, 23. – 25. rujna 2015.

Podnesak: Rekonstrukcija paleoklimatskih varijabilnosti od OIS 5 do OIS 1 na temelju siga iz Manite peći (srednji Velebit) (suautori: M. Surić, R. Lončarić, N. Buzjak, P. Bajo, R. Drysdale, J. Hellstrom)

- 6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primjenjena istraživanja u prostoru, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Izotopni sastav siga iz speleoloških objekata kao pokazatelj promjena u paleookolišu (suautori: M. Bar-Matthews, A. Ayalon, S. Faivre, M. Surić)

Ostali radovi u suautorstvu: Istraživanja paleookolišnih promjena i recentnih uvjeta u speleološkim objektima – od Velebita do zadarskih otoka (suautori: M. Surić, R. Lončarić, N. Buzjak, P. Bajo, R. Drysdale, J. Hellstrom)

Utjecaj geomorfometrijskih parametara na točnost digitalnog modela reljefa (suautori: A. Šiljeg, I. Marić)

Doc. dr. sc. Ana Pejdo

- Velo-city 2015, Cycling Future-maker, European Cyclists' Federation, Nantes, Francuska, 2. – 5. lipnja 2015.

Podnesak: Future of Cycling Tourism in Littoral Croatia – case study Zadar County

- Znanstveni skup o otoku Viru, Sveučilište u Zadru, Općina Vir, Vir, 16. – 18. travnja 2015.

Podnesak: Biciklistički promet u kontekstu razvoja turizma otoka Vira

- 6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primjenjena istraživanja u geografiji, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Dnevne cirkulacije na trajektnoj liniji Zadar – Preko – obilježja i mogućnosti unaprjeđenja (suautor: A. Blaće)

Doc. dr. sc. Ante Šiljeg

- 9th meeting of European geographers of religion: International Colloquia on the Changing Religious Landscape of Europe – Development and Transformation of Religious Landscape in the New European Context*, Department of Geography, University of Zadar, Department of Geography, Faculty of Science, University of Zagreb and Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science, Charles University in Prague, Zadar, 4. – 5. rujna 2015.

Podnesak: Building the dynamic sacred space: Topography of the parish churches as the base of the sacred landscape in Zadar Archdiocese (suautori: J. Faričić, L. Mirošević)

- Vizija i izazovi upravljanja zaštićenim područjima prirode u Republici Hrvatskoj: aktivna zaštita i održivo upravljanje u Nacionalnom parku 'Krka'*, Javna ustanova „Nacionalni park Krka“, Šibenik, 28. rujna – 3. listopada 2015.

Podnesci: Obrada LiDAR podataka i stvaranje GIS baze pomoću OrtoSky alata na primjeru Skradinskog buka (suautori: V. Roland, A. Batina)
Batimetrijsko istraživanje jezera na Skradinskom buku

- 6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primijenjena istraživanja u geografiji*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesci: Utjecaj geomorfometrijskih parametara na točnost digitalnog modela reljefa (suautori: N. Lončar, I. Marić)
Primjena sustava za podršku u prostornom planiranju na primjeru grada Zadra (suautor: M. Letinić)

Dr. sc. Branimir Vukosav

- World Multidisciplinary Earth Scence Symposium*, WMESS, Prag, Češka Republika, 7. – 11. rujna 2015.

Podnesak: Utilization of traditional water supply systems as a solution for water shortages on Croatian islands (suautor: R. Lončarić)

Dr. sc. Ante Blaće

- Znanstveni skup o otoku Viru*, Sveučilište u Zadru, Općina Vir, Vir, 16. – 18. travnja 2015.

Podnesak: Razvoj kulturnog krajolika otoka Vira

- Movements, narratives and landscapes*, Sveučilište u Zadru, Znanstveno-istraživački centar Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, Sveučilište u Roehamptonu (Ujedinjeno Kraljevstvo), Sveučilište u Maineu (SAD), Zadar, 5. – 7. lipnja 2015.

Podnesak: Reading the Venetian Cadastre: Ravni Kotari (Croatia) Landscape in Early 18th Century

- Znanstveni skup o Kalima na otoku Ugljanu*, Sveučilište u Zadru, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru i Općina Kali, Zadar i Kali, 25. – 26. rujna 2015.

Podnesak: Promjene korištenja zemljišta Kali od 19. st. do danas

- 6. hrvatski geografski kongres, Integrativna i primijenjena istraživanja u geografiji*, Hrvatsko geografsko društvo, Trogir, 29. rujna – 2. listopada 2015.

Podnesak: Dnevne cirkulacije na trajektnoj liniji Zadar – Preko – obilježja i mogućnosti unaprjeđenja (suautorica: A. Pejdo)

Denis Radoš, mag. geogr.

- Znanstveni skup Čovjek i krš*, Centar za krš i speleologiju Sarajevo, Rama, Bosna i Hercegovina, 16. – 19. listopada 2014.

Podnesak: Kako je nastalo Blidinje jezero?

- 3. Ornitolofestival*, Udruga „Naša baština“, Ornitolosko društvo „Naše ptice“, EuroNatur, Oxfam, Grabovica, Tomislavgrad, Bosna i Hercegovina, 21. – 24. studenog 2014.

Podnesak: Neke mogućnosti za birdwatching duž turističke staze

- *Znanstveni skup o otoku Viru*, Sveučilište u Zadru, Općina Vir, Vir, 16. – 18. travnja 2015.
Podnesak: Klima otoka Vira (suautorica: S. Ložić)
- *Znanstveni skup o Kalima na otoku Ugljanu*, Sveučilište u Zadru, Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru i Općina Kali, Zadar i Kali, 25. – 26. rujna 2015.
Podnesak: Geomorfološka obilježja Kali
- Radionica WILL4WIND – Weather Intelligence for Wind Energy – 2. WILL4WIND, Državni hidrometeorološki zavod, Primošten, 29. listopada 2014.
- Radionica WILL4WIND – Weather Intelligence for Wind Energy – Završna radionica, Državni hidrometeorološki zavod, Šibenik, 10. – 11. lipnja 2015.

Kata Magaš, prof.

- *Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita iz geografije*, Agencija za odgoj i obrazovanje, Osnovna škola Šime Budinića, Zadar, 2. srpnja 2015.
- Podnesak: Primjena geografskih spoznaja i metodičkih vještina na zadalu temu pisanog rada stručnoga ispita (predavanje i radionica)

POSJETI ODJELU

Tijekom zimskog semestra akademске godine 2014./2015. u okviru programa ERASMUS na Odjelu za geografiju boravili su studenti Stanislaw Ritter i Agata Błotnicka (oboje sa Sveučilišta Adam Mickiewicz iz Poznana u Poljskoj), Agata Gliwa i Nina Chmielińska (obje sa Sveučilišta iz Gdanska u Poljskoj) te Radosław Lewandowski i Łukasz Izydorski (oba sa Sveučilišta Nikole Kopernika iz Toruna u Poljskoj). Tijekom ljetnog semestra akademске godine 2014./2015. u okviru programa ERASMUS na Odjelu za geografiju boravili su studenti Marek Sova (Sveučilište u Olomoucu, Česka), Tereza Pilchova (Sveučilište u Ostravi, Česka), Sandor Papp (Sveučilište u Szegedu, Mađarska), Lioc Michalak i Lizaveta Krylova (oboje s Vistula Sveučilišta iz Varšave u Poljskoj) i Jennifer Beveridge (Sveučilište Central Oklahoma, SAD). U razdoblju 30. svibnja – 3. lipnja na Odjelu je boravila pетeročlana skupina studenata doktoranada (Orsolya Gyöngyi Varga, Dániel Zoltán Balla, Norbert Gábor Barkóczy, Zoltán Kovács, Szabolcs Varga) sa Sveučilišta Debrecen u Mađarskoj. Svrha njihova studijskog boravka bila je upoznati se s odjelnim radom u GIS-u, digitalnoj kartografiji i starim kartama.

U okviru mobilnosti nastavnog osoblja u trajanju od tjedan dana, na Odjelu su tijekom ljetnog semestra boravili Vladimir Drozg (Sveučilište u Mariboru, Slovenija) i Premysl Macha (Sveučilište Ostrava, Česka), dok je na stručnoj praksi cijelog semestra bila Tamara Draganova (Sveučilište svetih Ćirila i Metoda iz Velikog Trnova, Bugarska).

DJELOVANJE CENTRA ZA ISTRAŽIVANJE KRŠA I PRIOBALJA SVEUČILIŠTA U ZADRU 2014./2015.

Akademске godine 2014./2015. godine Centar za istraživanje krša i priobala Sveučilišta u Zadru nastavio je rad ostvarenjem različitih aktivnosti ponajviše kroz djelatnost Odjela za geografiju i njegovih djelatnika. Ostvarena je značajna znanstveno-istraživačka djelatnost na prostoru krških i priobalnih regija Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Centar je kroz povezanost s drugim jezgrama i ustanovama koje se bave istraživanjima krških i priobalnih prostora u zemljama i inozemstvu (Centar za jadranska onomastička istraživanja Sveučilišta u Zadru, Park prirode Vransko jezero i dr.), ostvario suradnju u okvirima materijalnih mogućnosti. Pojedini djelatnici Odjela za geografiju i istraživači Centra surađivali su osobno s pojedinim ustanovama u zemljama i inozemstvu. I dalje je Sveučilište u Zadru odobrilo jednog djelatnika (na dio radnog vremena) u Centru. Sredinom 2015. objavljena je monografija *Prostor i vrijeme knezova Posedarskih. Zemljopisna obilježja i povijesni razvoj Općine Posedarje. Posedarje, Slivnica, Vinjerac, Podgradina, Islam Latinski, Ždrilo i Grgurice* autora Damira Magaš i Josipa Brtana (urednik Josip Faričić). Prethodno

su za ovu drugu knjigu znanstvene biblioteke *Croatica Maritima et Carsologica* u izdanju Centra obavljeni recenzentski postupak, lektura, pripreme za slog (Grafikart) i druge potrebne radnje. Predstavljena je u Posedarju 15. srpnja 2015.

Djelatnost Centra, kao i prethodnih godina, bila je neposredno povezana sa znanstveno-istraživačkim projektima i temama na kojima su bili angažirani djelatnici Sveučilišta, a u užem ili širem smislu, tj. u većoj ili manjoj mjeri, vezani su za istraživanja krških i priobalnih prostora (D. Magaš, J. Faričić, M. Surić, D. Radoš, A. Šiljeg, N. Lončar, A. Blaće, A. Pejdo, R. Lončarić, Ž. Šiljković, D. Perica, L. Mirošević, V. Graovac, A. Čuka, M. Mamut, B. Vukosav, S. Šiljeg, S. Mrđen i dr.).

Znanstvena istraživanja kroz djelovanje Centra u najširem su smislu otvorena svim znanstveno-nastavnim i znanstvenim djelatnicima Odjela za geografiju Sveučilišta, ali i drugim znanstvenicima Sveučilišta u Zadru, te vanjskim suradnicima ovisno o znanstvenom zanimanju i djelovanju, a u smislu vanjske suradnje i šire, kojima je složena problematika razvoja obalnih regija u krškom prostoru objekt istraživanja, tj. prvorazredno znanstveno zanimanje. Rezultati istraživanja objavljivani su u različitim periodičnim i drugim tiskovinama u zemlji i inozemstvu te predstavljeni na znanstvenim skupovima, javnim predavanjima, predstavljanjima publikacija itd. Ujedno, primjenjivani su i u nastavi brojnih predmeta na preddiplomskim i diplomskim, te doktorskom studiju vezanim za polje geografije na Sveučilištu u Zadru. Premda su materijalni uvjeti Centra skromni, a postignuti obim i širina znanstveno-istraživačkog rada ograničeni, postignuti su značajni rezultati posebice u objavljivanju pojedinačnih ili skupnih znanstvenih radova.

DJELOVANJE HRVATSKOGA GEOGRAFSKOG DRUŠTVA – ZADAR 2014./2015.

Hrvatsko geografsko društvo – Zadar nastavilo je s aktivnostima u akademskoj godini 2014./2015. kroz različite vidove djelovanja. Na prvom mjestu je i dalje bilo izdavanje časopisa Goadria sa svrhom promicanja geografije ne samo među znanstvenicima, studentima i učenicima osnovnih i srednjih škola već široj javnosti. Uz ostalo, HGD – Zadar nastavio je s tradicijom priređivanja javnih predavanja, nagrađivanjem istaknutih pojedinaca, kao i suradnjom s Aktivom nastavnika srednjih i osnovnih škola Zadarske županije, drugim geografskim društvima u Hrvatskoj itd.

REDOVITA SKUPŠTINA

Redovita godišnja Skupština HGD-a Zadar održana je 23. ožujka 2015. Na Skupštini su usvojeni Izvještaj o radu HGD-a Zadar u 2014. te izvješće o finansijskom poslovanju i stanju u blagajni. Na prijedlog predsjednice doc. dr. sc. Lene Mirošević izabrano je radno predsjedništvo u sastavu: doc. dr. sc. Lena Mirošević, doc. dr. sc. Nina Lončar, Stipe Mitrović, prof., i Maja Bahnik, studentica Odjela za geografiju. Zapisnik je vodila tajnica društva doc. dr. sc. Ana Pejdo.

Doc. dr. sc. Lena Mirošević iznijela je Izvješće o djelovanju HGD – Zadar u 2014., finansijsko izvješće iz 2014. i plan djelovanja za 2015. koji su jednoglasno usvojeni. Budući da je skupština bila izborna, za predsjednicu udruge ponovno je izabrana doc. dr. sc. Lena Mirošević, a za potpredsjednicu doc. dr. sc. Nina Lončar u mandatnom razdoblju ožujak 2015. – ožujak 2019. Za članove Upravnog odbora u istom mandatnom razdoblju predloženi su i jednoglasno izabrani prof. dr. sc. Damir Magaš, Božica Barać, prof., Stipe Mitrović, prof., doc. dr. sc. Lena Mirošević i doc. dr. sc. Nina Lončar.

U skladu s dosadašnjom praksom HGD-a Zadar dodijeljene su godišnje nagrade *Federik Bartolačić Grisogono* u tri kategorije. Nagradu za znanost dobila je prof. dr. sc. Sanja Faivre s Geografskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nagradu za promicanje geografske struke i znanosti u Zadarskoj županiji dobila je Renata Šimunov, prof., nastavnica u Osnovnoj školi Petra Preradovića Zadar. Za postignute rezultate tijekom studiranja prijavilo se deset studenata. Osim težinskog prosjeka ove godine u obzir su uzeti i ostali rezultati koje su studenti ostvarili tijekom studiranja na Odjelu za geografiju poput: mobilnost studenta/studentice tijekom studiranja na Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru u sklopu bilateralne međusveučilišne razmjene, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim radionicama, Festivalu znanosti, ljetnim školama ili konferencijama, članstvo u Hrvatskom geografskom

društvu – Zadar ili demonstratura na nekom od kolegija na Odjelu za geografiju. Na temelju toga odlučeno je da nagradu za iznimani uspjeh na prvoj godini studija geografije u akademskoj godini 2013./2014. dobije Mateo Milić, student druge godine preddiplomskog jednopredmetnog studija primijenjene geografije. Nagradu za iznimani uspjeh na drugoj godini studija geografije u akademskoj godini 2013./2014. dobio je Dorjan Lecki, student treće godine jednopredmetnog studija primijenjene geografije Za iznimani uspjeh na trećoj godini preddiplomskog studija primijenjene geografije u akademskoj godini 2013./2014. nagrađeni su Mirko Barada i Branko Bradaš studenti prve godine diplomskoga jednopredmetnog studija primijenjene geografije. Za iznimani uspjeh na prvoj godini diplomskog studija primijenjene geografije u akademskoj godini 2013./2014. nagradu su dobili Šime Mračić i Ivan Marić studenti druge godine diplomskoga jednopredmetnog studija primijenjene geografije. Za iznimani uspjeh na drugoj godini diplomskog studija primijenjene geografije u akademskoj godini 2013./2014. nagradu su dobili Matea Jurica i Marin Sabolović.

IZDAVAČKA DJELATNOST

U srpnju 2014. godine izdan je broj 19/1 časopisa *Goadria*, a broj 19/2 objavljen je u siječnju 2015. To su tematski brojevi u kojem su objavljeni članci autora koji su izlagali na znanstvenom skupu *Contemporary Development of European Rural Areas* koji se održao na Sveučilištu u Zadru u rujnu 2014. U svakom broju časopisa obrađene su različite znanstvene teme, uz ostale one vezane uz geografiju Jadrana, Primorske Hrvatske, Republike Hrvatske te zemalja Europske unije. Časopis *Goadria* ostvaruje razmjenu sa stotinjak časopisa u zemlji i inozemstvu iz područja geografije i geografske srodnih znanosti i znanstvenih disciplina. Svi časopisi dio su zbirke HGD – Zadar koja se nalazi u knjižnici Novog kampusa Sveučilišta u Zadru te je dostupna široj javnosti.

PREDAVANJA

Akademске godine 2014./2015. Hrvatsko geografsko društvo – Zadar je nastavilo priređivati znanstvena, stručna i popularna predavanja s dobrim odazivom profesora, studenata, učenika i zainteresiranih građana. Sva predavanja bila su medijski popraćena. Dana 29. listopada 2014. mr. sc. Tomislav Krpan i mr. sc. Robert Leljak održali su predavanje *Riječju i slikom kroz Armeniju i Gruziju*. Ana Lemić, prof., održala je 19. studenog 2014. predavanje *Sela i stanovi na Velebitu*. Aleksandar Gospić održao je predavanje *Island – spoj nespojivog* 18. prosinca 2014. Dana 22. siječnja 2015. doc. dr. sc. Robert Lončarić održao je predavanje *Putovanje u Down Under*. Dana 23. ožujka prof. dr. sc. Sanja Faivre održala je predavanje *Kasno-holocenske promjene morske razine i 14C rezervoar efekt duž istočne obale Jadrana*. Izv. prof. dr. sc. Željko Miletić održao je 23. travnja 2015. predavanje *Slike iz Sirije*. Korado Korlević, prof., održao je predavanje *SETI – potraga za vanzemaljskim civilizacijama* 21. svibnja 2015. Dana 2. lipnja 2015. Bogdan Brakus održao je predavanje *Zimski Altaj*.

OSTALO

U siječnju 2015. članovi Hrvatskoga geografskog društva – Zadar sudjelovali su na Zimskom seminaru za nastavnike geografije u Zagrebu te na Festivalu znanosti 2015. koji je održan od 20. do 25. travnja 2015. na temu *Sunce*. Radionicu na temu *Sunčev sustav* organizirale su doc. dr. sc. Nina Lončar i doc. dr. sc. Ana Pejdo u suradnji sa studentima treće godine geografije, Mirjanom Mišulić i Slobodankom Erdelez te djecom iz dječeg vrtića *Sunce* iz Zadra. Članovi Udruge aktivno su se angažirali i na organizaciji 8. ljetnog državnog seminara – *Dani Josipa Roglića*, koji je održan u Zadru 3. srpnja 2015. Ljetni seminar organiziraju Odjel za geografiju i Hrvatsko geografsko društvo – Zadar u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, a sa svrhom omogućavanja stručnog usavršavanja profesorima i nastavnicima geografije u Hrvatskoj. U radu seminara sudjelovali su sljedeći predavači: Zoran Đuroković, dipl. ing., Hrvatske vode (Važnost konfiguracije terena u obrani od poplava), Zaviša Šimac, prof., DUZS (*Uloga nastave geografije u smanjenju rizika od katastrofa*), mr. sc. Biljana Vranković, NCVVO, (predstavljanje knjige *Geografija na državnoj maturi (2010. – 2012.) – analize i preporuke* autora R. Vuk, B. Vranković i D. Orešić) doc. dr. sc. Ružica Vuk, Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu (*Cjelovita kurikularna reforma*), izv. prof. dr. sc. Dražen Perica (*Snježne lavine*) i doc. dr. sc. Nina Lončar (*Utjecaj klimatskih promjena na čovjeka (od H. sapiensa do danas)*) s Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru.

Od ove godine Hrvatsko geografsko društvo – Zadar je član EUGEO te će kao ravnopravni član organizacije sudjelovati na Skupštinama te učestvovati u odlukama važnim za promicanje geografije ne samo u republici Hrvatskoj već i šire. U skladu s dosadašnjom praksom Hrvatsko geografsko društvo – Zadar i ove se godine prijavilo na natječaje Grada Zadra i Zadarske županije za 2015. godinu. U radu udruge sudjeluje oko devedeset stalnih i dvjestotinjak vanjskih članova, uglavnom studenata, ali i ostalih građana iz Zadra i Zadarske županije. Članovi Hrvatskoga geografskog društva – Zadar sudjelovali su na raznim domaćim i inozemnim skupovima i kongresima na kojima su izlagali radove najčešće tematski vezane uz prostor Zadarske županije, Zadra, hrvatskog priobalja i sl.

Hrvatsko geografsko društvo – Zadar organiziralo je krajem 2014. i početkom 2015. natječaj *NajGeo fotografija* s temom prirodnih prijetnji zastupljenih u nekoliko kategorija. Natječaj je organiziran s ciljem promoviranja geografije kao znanosti i podizanja svijesti o prirodnim procesima koji mogu dovesti do katastrofalnih posljedica. U njemu su mogli sudjelovati svi učenici i učenice osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj. S obzirom na veći broj fotografija pristiglih u kategoriji *Olujno nevrijeme*, nagrade su raspoređene kako slijedi:

1. mjesto

Ime i prezime autora/ice: Cvijeto Selmani

Naziv fotografije: *Nevrijeme iznad Mrkana i Bobare*

2. mjesto:

Ime i prezime autora/ice: Rabar Karmen

Naziv fotografije: *Grad pod munjama*

3. mjesto:

Ime i prezime autora/ice: Vicko Mozara

Naziv fotografije: *Pijavica iznad Grada*

U kategoriji *Poplave* nagrada je pripala fotografiji *Nestao dio ceste u Račinovcima* autorice Katarine Petrović.

U kategoriji *Požari* nagrada je pripala fotografiji *Posljedica požara* autorice Matee Šišić.

Nagrađeni autori dobili su nagradu i zahvalnicu za sudjelovanje, a mentori čiji učenici su osvojili nagrade potvrde o sudjelovanju na natječaju. Svim autorima uručeni su darovi izdavačke kuće Meridijani koja je ujedno posebno nagradila pobjednike.

